

DİPLOMAT GÖZÜ İLE

Durum ve Çıkış Yolu

TUNCER TOPUR
E. Büyükelçi
(Basın Yayın E. Genel Müdürü)

Bugünleri daha iyi anlamak üzere Türk dış siyasetinin son birkaç yıldır olan genel gidişatına bakıldığında, dış siyasanın çoğu defa iç siyasa amaçlarıyla kullanıldığı görülmektedir.

Sovyetlerin çöküşü ile başlayan bu yeni stratejik dönemde, dışardan veya içerden doğacak tehditler arasındaki çizginin giderek belirsizleştiği, milletlerarası ve milli sorunlar arasındaki ayrımın zayıfladığı bilinmektedir. Ancak bu gerçek bir şeydir, Cumhuriyetimizin temel değerlerini ve kazanımlarını tehlikeye sokacak tutum ve davranışlarda bulunmak, bizatihi kendi siyasal varlığının korunması ve geliştirilmesini sağlamaya soyunmak, dışarıdan güç ve meşruiyet aramak ise başka şeydir.

Son birkaç yıldır AKP kilit kadrolarının Avrupa Birliği (AB) ve Amerika (ABD) yaklaşımları maalesef böyle tecelli etmiştir.

AB tarafında, sadece üye adaylığı karşılığında Türkiye'nin milli devlet yapısını tarumar etmeye, ahdi hak ve hukukunu ortadan kaldırmaya yönelik bir iştaha görülmüştür. Bu taleplerin Hükûmetten kabûl görmesini söz konusu güdüler dışında bir akılcı yoldan izah mümkün değildir.

Hükûmet yalnız da değildir. "Yaygın basın" magazin halini almıştır ve Hükûmetten stratejik maddi çıkar beklentileri peşinde Türk kamu oyunu depolitizasyona tâbi tutmaktadır. Bu basının AB'in bir "medeniyet projesi" olduğu ve çağdaş uygarlık düzeyinin o yoldan yakalanacağı safsatasına birtakım sivil toplum kuruluşları, iş adamları dernekleri ile bilim adamı kılıklı "dahili bedhahlar" da alet olmaktadır. Türk Milleti tam bir kuşatma altındadır.

Türkiye'nin milli hedefi çağdaş uygarlık düzeyidir. Ancak, bunu başkalarına teslimiyetle gerçekleştirmemek ise Türkiye'nin daha önde gelen milli hedefidir.

Milli hedeflere teslimiyetle, aşağılanmalara göğüs gererek değil kararlılık ve kendine güvenle ulaşıldığı bilinmektedir. Aksi ise "manda rejimi" isteme ihaneti teşkil eder.

Türkiye işte böylece AB kapısında, iç bünyesinde tahribatlara katlanma, dış politikasında Kıbrıs'ı Rum'a /Yunan'a teslim noktasına gelmiş; kritik 2007 beklentileri nedeniyle daha ileri gitmeye vakit kalmadığından orada durmuştur.

Diğer yandan Türkiye, ABD'nin Irak'ı bulvar yaparak Orta Doğudaki stratejik ortamı değiştirmeye, Irak'ı Bölgede kuvvet projeksiyonu için kullanmaya yönelik büyük oyununa adeta kolaylaştırıcı konuma gelmiştir.

Son zamanlarda da artık iyice şirazeden çıkarak Irak'ta, Filistin'de ya da Lübnan'da olanlara "Müslümanlar arası" gelişmeler açısından baktığı, İran ile beraber bu açıdan yapılabilecek katkılar üzerinde durmaya başladığı ilan edilmiştir.

Zorlandıkça teslimiyet ve itaat yoluna girmek suretiyle Irak'ta kurulan oyunlara göz yumarken, bir yandan da Kuzey Irak'ta bir kürt devleti kurulmasını ve yaşatılmasını adeta üstlenmişçesine stratejik adımlar atma yoluna girmiştir. ABD adeta sıfır maliyetle, Türkiye'yi istediği yıkım noktasına çekmeye devam etmektedir.

Bunlar Türkiye'ye "hayırlara vesile olacak" cinsten şeyler değildir. Kuzey Irak'ta ister bağımsızlık, ister federe düzen, ve ister Tayvan modeli olsun ABD'nin sonuçta Kuzey Irak'ta varlığını devam üzerinde durduğu görülmektedir.

Kaldı ki G.W.Bush ve şürekâsı bu konuda yalnız da değildir. Gerek önde gelen Cumhuriyetçi Başkan adayları John McCain, gerek başı çeken Demokrat adaylar Hillary R. Clinton ve Barack Obama'nın aleni beyanları bu sonuca işaret etmektedir.

Bunların hepsi "Kuzey Irak'taki kazanımların korunmasından" yana açık tavır içindedir.

Söz konusu ABD yaklaşımlarının Başkan Putin'in 11 Şubat 2007 Münih konuşması ışığında ivme kazanması da muhtemeldir.

Bu İsrail merkezli temel ABD stratejisinin işlerlik ve sürerlilik kazanmasının temel şartı ise Türkiye'ye Kuzey Irak'taki varlığın benimsetilmesinden ve kabûl ettirilmesinden geçmektedir. Bunu da kuşkusuz, o varlığın sürdürülebilmesi için "güvenlik teminatı verilmesi" izleyecektir. Bundan sonra ise sıranın Türkiye'de olacağı gün gibi ortadadır. Bu, ABD/İsrail temel stratejik çıkarlarının kaçınılmaz gereğidir.

Türkiye'de 2007 Mayıs ayında yapılacak Cumhurbaşkanlığı ve sonbaharda yapılacak genel seçimler nedeniyle, iktidarın tüm bu

olumsuzlukları kamu oyu gözünden uzak tutma, ülkede her şeyin iyiye gittiği görüntüsü yaratma çabaları da duruma ağır ve tehlikeli katkı yapmaktadır.

AB,Türkiye'deki iç durum dolayısıyla artık daha fazlasını alamayacağını gördüğünden Türkiye'ye seçimler sonuna kadar bir soluklanma tanımıştır. Beklemededir.

ABD'nin ise Irak'ta sıkıntısı ve acelesi vardır. Çeşitli iç ve dış manevralarla zorlamalarda bulunarak iktidar nezdinde edindiği teslimiyetin sınırlarını genişletmek ve kazanımlarını ileriye taşımak üzere elini Kuzey Irak Kürtleri üstünden oynamaktadır.

Bugünkü iktidar ile AB ve ABD arasındaki ilişkilerde Türkiye'nin içinde olduğu durum böylece , biz diplomatların diliyle aynen bir “modus vivendi”dir: çatışmaların ötesine geçen pratik uzlaşılarda hayatın sürdürülmesi, güne uygun bir hayat tarzı. Yâni günün kurtarılması.

Sayın Genelkurmay Başkanımız görevi gereği, Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu gayet açıklıkla ortaya koymuştur. Durumun ağırlığını da Türkiye'nin, kurtuluş harbinden bu yana olan geçmiş dönemde (ki bir dünya harbi ve şiddetli bir soğuk harp içinde çok önemli bölgesel harpler) hiç bu kadar ağır tehdit ve tehlike altında kalmadığına net olarak işaret etmiştir.

Gerçekten Türkiye'nin içinde olduğu durum artık, “askeri konu-siyasi konu” ya da “konuşulacak yere işaret” (herhalde MGK kastedilmektedir) şeklindeki nazari tasniflerin çoktan ötesine geçmiş bulunmaktadır. Bu işareti verenlerin “çoğulcu demokratik devlet düzeni” kültürüne ve diplomatik anlayışlarına iyice bir bakmak gerekmektedir.

ABD'nin Türkiye'ye karşı Iraktaki unsurlar üstünden sürdürdüğü siyaset, Türkiye'nin Doğu ve Güney Doğusunda bundan cesaret alarak devlet otoritesini hiçe sayan sokak egemenliği, ve yine Türk ekonomisinde Finans sektörünün reel sektörden tamamen kopuk şekilde ve sıcak paraya dayalı olarak yükselmesinin yarattığı dış manipülasyonlara açık ve kırılğan durum, Türkiye'nin başına geleceklerin zeminini ve göstergesini oluşturmaktadır.

Kimilerine göre Türkiye'nin çaresizliği (!) bunlardan ibaret değildir. Hillary Rodham Clinton 2006 sonlarında New York Daily gazetesinde ve CBS-TV'de Türklerin “Kürtlerden ve huduttaki sızmalarından ödünün koptuğunu” söylemekte, Richard Holbrooks Şubat başlarında Washington Post gazetesindeki makalesinde “Kürtlerin amansız cengâverliğinden, Kuzey Irak'ı büyük bir ekonomik fırsat olarak değerlendirme isteğinden ve

Barzani'nin Türkiye'nin iç işlerine müdahale etmekten caydırma ihtiyacından" bahsetmektedir.

Sayılan hususlar anlaşılın ABD'nin kendi kafasında yarattığı Türkiye umacılarıdır; Türkiye'ye karşı var saydıkları kozlardır (!) ve, Türkiye'nin hafife alınması nedenleri arasındadır.

İşte Barzani'nin hayal alemindeki "uçuş" nedenleri de bunlardır. Türk milletinin, bırakın bu safsataları, bölgede ve ülkesinde üstesinden gelemeyeceği hiçbir zorluk yoktur. Tehdit ve tehlikenin ağırlığı ise tamamen ABD'ye bu zehabı veren idaredeki zafiyet ve onun devlet anlayışından kaynaklanmaktadır. Kuzey Irak'tan yönelen tehdidin, siyasi çabaların yoğunlaştırılmasıyla, yâni içerde ve dışarıda siyasi nitelikte çare, uzlaşa bulunmasıyla aşılabileceği düşüncesinin benimsenmiş bulunmasından kaynaklanmaktadır.

Kaldı ki el üstünlüğü aslında Türkiye'nindir.

ABD'nin Irak'taki varlığının önemli bir bölümü ve Kuzey Irak'taki oluşumun bizatihi varlığı ve sürdürülebilirliği Türk tutumlarına bağlıdır. Esasen, ABD'nin Kuzey Irak bakımından Türkiye'nin önünde durabileceği gücü de yoktur. Bir dünya devleti olarak Türkiye'ye karşı siyasal ve ekonomik yaptırım gücü ise vardır.

Ancak , Türkiye'nin gücü ile Irak ve genelde bölgedeki ABD yüksek hayati çıkarları bir arada düşünüldüğünde ABD'nin, Türkiye'ye karşı böyle cepheler açmayı taşıyamayacağı da görülecektir.

Diplomaside, mutlak değil nispi üstünlükler dikkate alınarak hesap yapıldığı bilinmektedir.

Kaldı ki, ABD kamu oyu ve Kongresi nezdinde esasen inandırıcılığını yitirmiş ve lekeli/ayıplı söz götürmez bir idarenin elli yıllık müttefiki karşısında cepheler açma nedenlerini inandırıcı şekilde açıklayabilmesi beklenir ki kolay olmayacaktır.

Durum bu noktayı da aşmışsa zaten Türkiye artık yeni bir "var olma mücadelesi" ile karşı karşıya bulunuyor demektir.

Bu gerçekler itibariyledir ki ABD, Türkiye'yi doğrudan doğruya karşısına almaksızın, kendisiyle söylem ve eylem birliği içinde olan PKK, Kuzey Iraklı iki kürt grup ve Türkiye içindeki siyasi parti, sivil toplum hareketi kılığındaki PKK destekçileri ile birtakım iş adamı ve yaygın basın satılmışları yoluyla üzerimizde operasyon sürdürmektedir.

Selamete varmak için Türkiye'nin bir yandan ülkesinde devlet otoritesini kesin olarak ve süratle tesis edecek tedbirlere yönelirken, ABD kamu oyuna ve Kongresine yoğun bilgi akımı içerisinde, ABD İdaresine aynı ile karşılık vererek, bizatihi söz konusu tertibin merkezinde yer alan Kuzey Irak oluşumunun varlığına kastetmeli; işi bitirmeden de bundan asla ödün vermemelidir.

Kuzey Irak oluşumu artık PKK tehlikesinin çok ötesine geçmiştir ve Türkiye ve Bölge içinde derin bir tehdit unsuru haline gelmiş bulunmaktadır.